

ET TRYGT NORGE I ET TRYGT EUROPA

Vi lever i ekstraordinære tider. I Ukraina ser vi en koalisjon av autoritære stater fra flere verdensdeler som jobber sammen på Russlands side for å undergrave en selvstendig europeisk nasjon. Samtidig er USAs president uforutsigbar i sin tilnærming til internasjonal politikk, også overfor nære allierte.

Verden blir stadig mer ustabil, og Norge og Europa må ta mer ansvar for egen sikkerhet. Høyre vil gjennomføre tre tiltak for å møte denne situasjonen. Vi vil raskt styrke Norges forsvarsevne, intensivere samarbeidet med europeiske land og støtte Ukraina på slagmarken og ved forhandlingsbordet. Målet er å sikre et trygt Norge i et trygt Europa.

1. STYRKE NORGES FORSVARSEVNE

Forsvaret av Norge er statens viktigste oppgave. Høyre vil sikre at Forsvaret blir sterkere, raskere og bedre forberedt, og prioritere dette over andre politiske målsetninger og sektorer. Den forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig å fremskynde og utvide ambisjonene i den gjeldende langtidsplanen for forsvarssektoren. Høyre vil også gjennomføre en rekke sikkerhetspolitiske hastetiltak. Vi vil raskt oppskalere produksjonskapasiteten for våpen og ammunisjon i Norge, forbedre forsvarsindustriens tilgang på strøm og andre innsatsfaktorer, øke øvings- og treningsaktiviteten i hele Forsvaret og utdanne mer personell. Norske myndigheter har full handlefrihet når det kommer til alliert øving, trening og tilstedeværelse i Norge.

Høyre mener at Norges forsvarsevne består av mer enn Forsvarets militære kapasiteter. NATOs artikkel 3 slår fast at alle medlemmer plikter å «opprettholde og utvikle sin individuelle og felles evne til å motstå væpnet angrep». Å etterleve denne forpliktelsen innebærer å se hele samfunnsutviklingen i sammenheng, og at vi har lokalsamfunnene, infrastrukturen, transportårene, totalberedskapsplanene og den kollektive innstillingen som kreves for å håndtere krise eller krig.

HØYRE VIL:

- Prioritere Norges forsvarsevne over andre politiske målsetninger og sektorer.
- Fremskynde materiellanskaffelser og utvide ambisjonene i den gjeldende langtidsplanen for forsvarssektoren.
- Oppskalere produksjonskapasiteten for våpen, ammunisjon og annet strategisk materiell i Norge, blant annet ved hjelp av garantier og kapitalinnskudd.
- Forbedre forsvarsindustriens tilgang på strøm og andre innsatsfaktorer, for eksempel ved å la sikkerhetspolitiske hensyn overgå modenhetsskriteriet ved forespørsel om nettilknytning.
- Øke øvings- og treningsaktiviteten i hele Forsvaret og utdanne mer personell.

- Ta høyde for beredskaps- og sikkerhetsperspektiver i all politikkutvikling.

2. INTENSIVERE SAMARBEIDET MED EUROPA

Norges geografi, økonomi og samfunnsform tilsier at vi er en del av et europeisk verdi- og interessefellesskap. Derfor er Høyre for norsk medlemskap i EU. Gjennom tett samarbeid med andre europeiske demokratier kan Norge sikre sine grunnleggende interesser i en urolig verden.

I påvente av norsk EU-medlemskap mener Høyre at EØS-avtalen og de over hundre andre avtalene Norge har med EU er avgjørende. EU er vårt største marked og hundretusener av norske arbeidsplasser er avhengige av markedsadgangen i Europa som sikres gjennom disse avtalene. Avtalene gjør også at nordmenn kan nyte godt av EUs fire friheter og muliggjør tett samarbeid mellom norske og europeiske myndigheter om blant annet kriminalitetsforebygging, migrasjon og grensevakt.

NATO er bærebjelken i norsk sikkerhetspolitikk, og Høyre mener det vil være uklokt å bygge opp parallelle militære strukturer til det vi har i NATO. Likevel er det svært viktig for Norge å delta i EUs omfattende arbeid med sikkerhet og beredskap. Dette arbeidet skyter nå fart, og store deler av dette er utenfor rammene av EØS-avtalen. Avtalen gir ikke Norge rett til å delta i EUs helseunion, forsvars- og sikkerhetssamarbeidet eller EUs nye satellittprogram for kommunikasjon og overvåkning, og sikrer heller ikke unntak fra EUs beskyttelsestiltak ved en handelskonflikt. Norge er avhengig av at EU viser politisk vilje til å ta hensyn til norske interesser, og Høyre mener derfor at Norge må opptre som en pålitelig og konstruktiv samarbeidspartner. Hvis vi ønsker tilpasninger i EØS-regelverket må vi påvirke Brussel tidlig og tydelig, fremfor å kreve spesialbehandling i etterkant av at regelverket er fastsatt. Støre-regjeringens forsøk på å ignorere deler av Norges EØS-forpliktelser er korttenkt, og kan i verste fall kan få konsekvenser for norsk økonomi, sikkerhet og beredskap.

Samtidig som Norge viderefører den sikkerhetspolitiske relasjonen til USA vil Høyre forsterke samarbeidet med europeiske land som Tyskland, Storbritannia, Frankrike, Nederland og Polen, både bilateralt og i rammene av NATO og EU. Dette arbeidet ble startet av Solberg-regjeringen etter anneksjonen av Krym i 2014, og vil også fremover kreve målrettet innsats. Høyre anerkjenner at Norge ikke lenger har det samme utenrikspolitiske overskuddet vi har hatt i tiårene etter den kalde krigen. Fremover må vi derfor prioritere utenrikstjenestens ressurser tydeligere til norske og allierte interesser.

HØYRE VIL:

- Være for norsk EU-medlemskap og en sterk og konsekvent forsvarer av EØS-avtalen og resten av avtalene vi har med EU.

- Arbeide for norsk deltagelse i EUs stadig mer omfattende arbeid med sikkerhet, forsvar og beredskap.
- Intensivere samarbeidet med europeiske land både bilateralt og i rammene av NATO og EU.
- Prioritere utenriktjenestens ressurser tydeligere til norske og allierte interesser.

3. STØTTE UKRAINA PÅ SLAGMARKEN OG VED FORHANDLINGSBORDET

Krigen i Ukraina er inne i en dramatisk og avgjørende fase, hvor kampene fortsetter samtidig som USA forsøker å presse frem en avslutning på krigen. Høyre mener at Norge og Europa i denne situasjonen må stå samlet og fortsette støtten til Ukraina. Det er avgjørende for hele Europas sikkerhet at Ukraina kan forhandle med styrke, og at en eventuell fremforhandlet avslutning på krigen ivaretar grunnleggende ukrainske interesser. Russland må ikke oppleve at det til syvende og sist lønnte seg å overfalle et naboland, og dermed kunne true eller angripe andre land. I tiden som kommer må vi utnytte de mulighetene som fortsatt finnes. Forsvaret av Ukraina og resten av Europa handler ikke bare om ressurser, men også om vilje. Ifølge E-tjenestens åpne vurdering er vestlig våpenstøtte «avgjørende for Ukrainas evne til å forsvare seg mot Russlands aggresjon og utgjør den viktigste faktoren for krigens utvikling i 2025».

Høyre har gjentatte ganger presset Støre-regjeringen til å øke den norske ukrainastøtten for 2025, først fra 15 til 35 milliarder og siden fra 35 til 85 milliarder. Situasjonen utvikler seg fra dag til dag, og Høyre vil ta initiativ til en ny vurdering av ukrainastøtten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai. Høyre vil fortsette å prioritere militær støtte, og se styrkingen av norsk og ukrainsk forsvarsindustri i sammenheng. I beste fall kan kombinasjonen av norsk høyteknologi og ukrainsk innovasjon, kostnadseffektivitet og volum over tid bidra til forsvaret av hele Europa. Det viktigste er en varig fred som skjer på Ukrainas vilkår, og at Ukraina får troverdige sikkerhetsgarantier.

HØYRE VIL:

- Stå sammen med Europa og støtte Ukraina slik at landet kan sikre sine grunnleggende interesser både på slagmarken og ved forhandlingsbordet.
- Ta initiativ til en ny vurdering av den norske støtten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai.
- Prioritere støtte til produksjon av forsvarsmateriell i Ukraina.
- Se styrkingen av norsk og ukrainsk forsvarsindustri i sammenheng og legge til rette for mest mulig samarbeid mellom likeverdige partnere.

- 108
- 109
- At Norge skal vurdere bidrag til fredsbevarende styrker dersom vilkårene og rammene er i tråd med det vi mener er riktig.